

หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย

นางศิริเพ็ญ ไก่สกุล*

หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นห้องสมุดที่ก่อตั้งขึ้นโดยมีบทบาทเป็นทั้ง 1) ห้องสมุดเฉพาะในสาขาเศรษฐศาสตร์ และ 2) ห้องสมุดของธนาคารกลางของประเทศ ดังนั้นโดยบทบาทดังกล่าว หอสมุดฯ จึงจัดหาทรัพยากรสารสนเทศและบริการที่จำเป็นให้แก่พนักงานธนาคารและบุคคลทั่วไปเพื่อให้ทุกคนได้รับสารสนเทศที่ทันสมัยและตรงตามความต้องการ

ประวัติและพัฒนาการ

- พ.ศ. 2487 หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นโดยเริ่มจากหนังสือวิชาการและวารสารต่างประเทศที่ผู้บริหารธนาคาร ในอดีตบริจาคให้หลังสงครามโลกครั้งที่ 2
- พ.ศ. 2489 หอสมุดฯ เริ่มสะสมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และดำเนินงานให้บริการตามแผนกต่างของห้องสมุดทั่วไป
- พ.ศ. 2500 ธนาคารปรับปรุงระบบบริหารงานเป็นครั้งแรก โดยหอสมุดฯ มีฐานะเป็นหน่วย สังกัดฝ่ายวิชาการ
- พ.ศ. 2520 ธนาคารปรับปรุงระบบบริหารงานเป็นครั้งที่ 2 หอสมุดฯ ได้รับการยกฐานะเป็น ส่วน แยกงานออกเป็น 2 หน่วยคือ หน่วยห้องสมุดและหน่วยสารนิเทศโดยแยกจากฝ่ายวิชาการ มุ่งเน้นตรงต่อผู้ช่วยผู้ดูแล เพื่อให้ให้บริการสารสนเทศแก่ทุกส่วนงานภายในธนาคาร และ “หอจดหมายเหตุ” ได้จัดตั้งขึ้นในสังกัดหน่วยสารนิเทศ โดยธนาคารมุ่งหมายที่จะประสานงานบริการสารสนเทศของธนาคารไว้ในระบบเดียวกัน คือ ห้องสมุดให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับปัจจุบันและหอจดหมายเหตุให้บริการสารสนเทศเกี่ยวกับอดีต
- พ.ศ. 2534 ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 19) แบ่งงานหอสมุดและศูนย์สารนิเทศเป็น 4 กลุ่มงานดังนี้คือ 1) กลุ่มงานหนังสือและโสตทัศนวัสดุ 2) กลุ่มงานวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง 3) กลุ่มงานบริการสารนิเทศและเทคโนโลยีห้องสมุด 4) กลุ่มงานจดหมายเหตุ

หน้าที่ของหอสมุดและศูนย์สารนิเทศ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการแบ่งส่วนงานของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงนใหญ่ พ.ศ. 2540 ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน 2540 กำหนดให้หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ มีหน้าที่จัดสรรและดำเนินงานการจัดหาและให้บริการฐานข้อมูลหนังสือ โสตทัศนวัสดุ วารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องและเอกสารที่มีคุณค่าของทั้งห้องสมุดสำนักงนใหญ่ และห้องสมุดสาขาธนาคาร การให้บริการยืม-คืน คอบทค่าตาม และค้นคืนข้อมูลจากฐานข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในประเทศและ

*บรรณารักษ์ 4 กลุ่มงานบริการสารสนเทศ และเทคโนโลยีห้องสมุด หอสมุดและศูนย์สารนิเทศ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ต่างประเทศ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประจำวัน รับผิดชอบการเก็บรักษาเอกสารมีคุณค่าและดูแลระบบงานเอกสารของธนาคาร งานศึกษาวางแผนและควบคุมดูแลการใช้เทคโนโลยีกับงานสารนิเทศสาขาเศรษฐศาสตร์ในระบบสารนิเทศแห่งชาติ (สปศ.) รวมทั้งประสานงานและร่วมมือกับสถาบันอื่นในแขนงวิชาเดียวกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ทรัพยากรสารนิเทศ

หอสมุดและศูนย์สารนิเทศมีทรัพยากรสารนิเทศมีหนังสือภาษาไทยประมาณ 25,00 รายการ หนังสือภาษาต่างประเทศ 38,800 รายการ ไลด์ทัศนวัสดุประมาณ 2,500 รายการ วารสาร(ที่บอกรับในใจจาก)ภาษาไทยประมาณ 240 ชื่อ วารสารภาษาต่างประเทศประมาณ 410 ชื่อ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย 17 ชื่อ และหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ 7 ชื่อ ทั้งนี้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนใหญ่จัดมาในแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ การเงิน การธนาคาร การบริหาร คอมพิวเตอร์และอื่น ๆ

การจัดหมวดหมู่ของหนังสือและ ไลด์ทัศน วัสดุใช้ระบบการจัดหมวดหมู่ตามแบบรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress) นอกจากนี้หอสมุดฯ ยังจัดเก็บและรวบรวมสิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษไว้บริการด้วย อาทิ

1. สิ่งพิมพ์ที่สำคัญธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ รายงานประจำปี วารสารวิชาการ รายงานการศึกษาวิจัย (Research Studies)
2. สิ่งพิมพ์ธนาคารแห่งประเทศไทย
3. สิ่งพิมพ์องค์การระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจและการเงิน เช่น ADB, IBRD, IMF, OECD, UN เป็นต้น
4. สิ่งพิมพ์กฎหมายไทยและกฎหมายประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับธนาคารกลาง ธนาคารพาณิชย์ การลงทุนและตลาดทุน
5. เอกสารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวิจัยของธนาคารแห่งประเทศไทย

ระบบห้องสมุด

เดิมหอสมุดฯและศูนย์สารนิเทศได้จัดทำรายการทางบรรณานุกรมลงบัตรรายการและบัตรดัชนี ต่อมาในปีพ.ศ. 2531 ได้นำโปรแกรมสำเร็จรูป CDS/ISIS มาใช้แทนบัตรรายการ และในปี 2536 หอสมุดฯ ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Dynix มาใช้ในการจัดการฐานข้อมูลในงานต่าง ๆ คือ

1. ระบบการจัดหาวัสดุห้องสมุด (Acquisition)
2. ระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ (Cataloging)
3. ระบบควบคุมงานวารสาร (Serial Control)
4. ระบบการค้นคืนสารนิเทศ (Online Public Access)
5. ระบบการยืม-คืนวัสดุห้องสมุด (Circulation)

กรณบริการสำหรับผู้ใช้งานนอก

บริการที่หอสมุดและศูนย์สารนิเทศได้จัดให้สำหรับบุคคลภายนอก ได้แก่

1. บริการค้นข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือและโสศกทัศน์วัสดุ ดัชนีบทความวารสาร ดัชนีกฤตภาค (ข่าวคัดหนังสือพิมพ์) ผ่านระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Dynix
2. บริการข้อมูลสถาบันการเงิน
3. บริการข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 บริการข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนย้อนหลังเพื่อทำสำเนา	ติดต่อ ได้ะบริการ ตอบคำถาม 283-5693
3.2 บริการข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนผ่านระบบแฟลชอัตโนมัติ โดยเรียกข้อมูลย้อนหลังได้ 1 ปี	หมายเลขแฟกซ์ 283-5186-9
3.3 บริการข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนผ่านระบบเทปเสียง โดยเรียกฟังได้เฉพาะข้อมูลล่าสุด	เทปเสียงรายวัน 280-0617, 282-0749 เทปเสียงรายเดือน 280-0132

ระเบียบการเข้าใช้บริการสำหรับมี ดังนี้

1. บุคคลภายนอกต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี เข้าใช้โดยแสดงบัตรประชาชน บัตรข้าราชการหรือบัตรนักศึกษา
2. ใช้บริการได้ในวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 9.00 – 16.30 น.
3. แต่งกายสุภาพ
4. ไม่มีสิทธิขืมเอกสารออกนอกหอสมุดฯ (หอสมุดฯ มีบริการถ่ายเอกสารในอัตรา A4 หน้าละ 1 บาท และ A3 หน้าละ 2 บาท)

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม

ติดต่อ บรรณารักษ์ที่บริการตอบคำถาม โทรศัพท์ 283-5693

เรียกดูข้อมูลห้องสมุดทาง Internet

www.bot.or.th